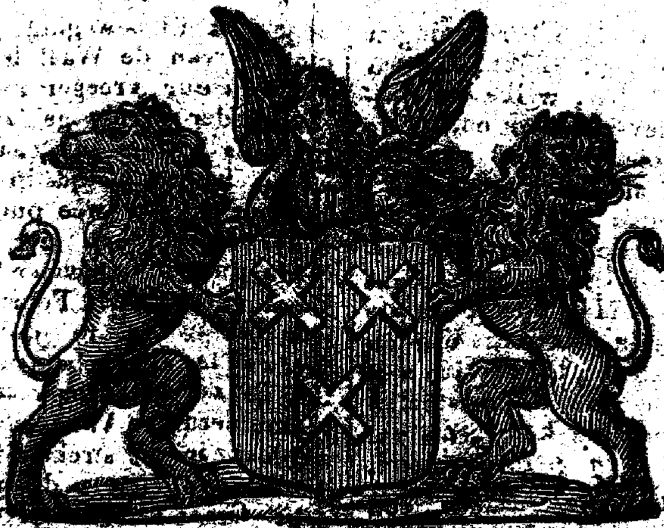
N°. 53 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD,

Zaturdag 3 Maart.

Frankrijk.

Parijs, den 28sten Februarij.

De dagbladen van het ministerie beginnen zich over de werkeloosheid der kamer van afgevaardigden te beklagen; zij beschuldigen dezelve van besluiteloosheid omtrent de gewigtige aangelegenheden die aan hare beraadslaging zijn onderworpen. Het dagblad *le Temps*, onder anderen, laat zich in een' geest uit, als of de kamer bevreesd was om over belangrijke zaken uitspraak te doen, als of zij terugweek voor de noodzakelijkheid, om over de groote kwestien van de spoorwegen, de kanalen en het remboursement der rente te beslissen, en dat zij evenéens de behandeling van de zaak der Afrikaansche bezittingen zou willen vermijden, die door de inneming van Constantine nu nog belangrijker is geworden. Naar sommiger gevoelen echter, zou het ministerie juist met geene bijzondere ontevredenheid dien geest van besluiteloosheid hebben opgemerkt, en daarvan zelfs willen partij trekken om de kamer des te eerder van het nemen van beslissende stappen te weêrhouden. Daarom had men bijna te gelijk een aantal ontwerpen aangeboden die aangelegenheden van het hoogste belang betreffen, en van welker beslechting de gewigtigste belangen afhangen. Zoo bijv. had men, in plaats van eene gematigde voordragt te doen, om de bestaande misbruiken bij de maatschappijen *en commandite* weg te nemen, het bestaan dier maatschappijen geheel willen verbieden. In de vorige zitting was er ten opzigte der spoorwegen van gesproken geworden om de groote spoorweglijnen door bijzondere kompagnieschappen te doen daarstellen, en er eenige voor rekening van het gouvernement te laten, ten einde het door de ondervinding blijken mogt, of de staat zich met dergelijken arbeid behoort te belasten, of dat het voordeeliger zij dezelve aan de nijverheid over te laten; thans evenwel had het gouvernement van de kamers verlangd, dat men aan hetzelve alleen de daarstelling dier groote ondernemingen overliet, en hieruit nu willen sommige lieden opmaken, dat die groote ontwerpen niet regt gemeend zijn voorgedragen. Men kende het zwak van de kamer, had dezelve in verlegenheid willen brengen en daardoor bewerken, dat zij in het geheel iets tegen deze groote ontwerpen besliste.

— In bijzondere brieven wordt thans op nieuw gesproken van pogingen tot het sluiten eener leening voor Spanje. Te Madrid zou men vrij algemeen overtuigd zijn, dat de heeren *d'Ofalia*, *de Toreno*, enz., in overeenstemming met de koningin en het meerendeel der cortes, zich met eene finantiele schikking bezig hielden, om, door tusschenkomst der eerste bankiershuizen van Parijs, Londen en Amsterdam, de geheele thans dan zich-zelve overgelaten spaansche schuld te liquideren. De bank van St. Ferdinand te Madrid zou daarbij de voornaamste rol te vervullen hebben. — De in die berigten bedoelde leening zou zijn van 200 millioenen fr., die op de inkomsten van het eiland Cuba zouden verhypothekeerd worden, en uitsluitend voor oorlogskosten zouden strekken. De tegenwoordige werkelijke schuld zou voor een derde worden geconsolideerd en voor de twee overige derden certificaten zonder intrest afgegeven worden; de passive schuld zou men voor een tiende gedeelte consolideren; voor de overige negen tiende gedeelten zouden insgelijks rentelooze certificaten worden uitgegeven. Voorts zou eene loterij worden daargesteld voor de rentelooze certificaten, die tweemalen 's jaars zou trekken, en waarvan een vierde der voordeelen aan [illegible] vervallen.

— De volgende telegraphische depeche is heden bekend gemaakt:

» Bayonne, 26 Februarij. Den 19den heeft de generaal *Flinter* de troepen van *Jara* te Gebenes geheel verslagen, 1600 gevangenen gemaakt, en 200 man gedood." — Het berigt van dit voordeel was den 20sten te Madrid bekend en had aldaar veel vreugde verwekt. Een deel van het garnizoen van Toledo was uitgetrokken ter vervolging der vlugtende benden.

— In de bijzondere berigten uit Bayonne tot den 25sten wordt vermeld, dat de generaal *Latre* in den omtrek van Bilbao den 16den een paar bataillons karlisten had overvallen en gedeeltelijk vernield. *Espartero* zou het voornemen hebben, om Pennacerrada te belegeren, terwijl *Carmona*, aan het hoofd van 12 bataillons, in last gekregen had, om te dekken. — De christinos hadden zich in den omtrek van Miranda geconcentreerd; zij hadden Orduna bedreigd met oogmerk om een konvooi binnen Vittoria te krijgen. Zeven bataillons en tien eskadrons stonden te Peralta. *Espartero* rigtte zich op Haro en [illegible].

— [illegible] van heden: 5 pCt. 109,70; 3 pCt. [illegible] Nap. r. 99,10; Sp. Ardoin 19¾; Rom. L. 101⅞.

Nederlanden.

Breda, den 2den Maart.

Naar men verneemt, heeft de regering gebruik gemaakt van de tijdruimte, welke de weder-opvatting der beraadslagingen over het ontwerp, houdende wijzigingen van het tarief van regten van in-, uit- en doorvoer aanbood, om de daarop gevallene bedenkingen in nadere overweging te nemen, en heeft het dien ten gevolge raadzaam geoordeeld, eenige wijzigingen in het ontwerp van wet aan te bieden, waardoor aan de geopperde bezwaren wordt te gemoet gekomen, in zoo verre als zulks zonder kwetsing van andere belangen mogelijk is bevonden. Mitsdien is thans voorgedragen, de regten op den in-, uit- en doorvoer voor de na te noemen goederen, te bepalen als volgt:

Assche (haardassche). Het is den Koning voorbehouden den vrijen uitvoer van haardassche toe te staan welke in grootere hoeveelheid mogt voorhanden zijn, dan binnenslands kan worden verbruikt.

Blik, onbewerkt in bladen, naar de waarde, ½ pCt. bij den invoer, ½ pCt. bij den uitvoer, ½ pCt. bij den doorvoer.

Koeken, raap-, hennep- en lijnzaadkoeken, de 100 pond, 50 cents bij den invoer, 5 cents bij den uitvoer en 50 cents bij den doorvoer.

Kolen, steenkolen en kolengruis met Nederlandsche zee- en rivierschepen, de 1000 pond, *f* 1 bij den invoer, 10 cts. bij den uitvoer, *f* 1 bij den doorvoer.

Krenten, met Nederlandsche schepen uit de havens van de Middellandsche zee en de Levant aangebragt, de 100 pond, vrij bij den invoer, 50 cents bij den uitvoer en 60 cents bij den doorvoer.

Manufacturen en *stoffen van zijde*, ongeverwd en ongedrukt, de 100 pond, *f* 40 bij den invoer, *f* 20 bij den uitvoer en *f* 8 bij den doorvoer.

Mestspeciën, secreetmest of beer. Het is den Koning voorbehouden den vrijen uitvoer van secreetmest of beer toe te staan, welke in grootere hoeveelheid mogt voorhanden zijn, dan binnenslands kan worden verbruikt.

Meubelen, daaronder begrepen kastenmakers- en stoelenmakerswerk, naar de waarde, 10 pCt. bij den invoer, ½ pCt. bij den uitvoer en 1 pCt. bij den doorvoer.

Rozijnen, met nederlandsche schepen uit de havens van de Middellandsche zee en de Levant aangebragt, de 100 pond, vrij bij den invoer, 20 cents bij den uitvoer en 40 cents bij den doorvoer.

Krent-Rozijnen, met nederlandsche schepen, als voren, de 100 pond, vrij bij den invoer, 10 cents bij den uitvoer en 25 cents bij den doorvoer.

Rijtuigen, of gedeelten van dien, naar de waarde, 10 pCt. bij den invoer, ½ pCt. bij den uitvoer en 1 pCt. bij den doorvoer.

Specerijen, foelie, muskaatnooten, kruid- en moernagel- en kruidnagelstelen naar de waarde, 3 pCt. bij den invoer, ½ pCt. bij den uitvoer en 1 pCt. bij den doorvoer.

Steen, zink- en klipsteen, alsmede keijen, naar de waarde, 1 pCt. bij den invoer, ½ pCt. bij den uitvoer en 1 pCt. bij den doorvoer.

Vijgen, met Nederlandsche schepen uit de havens van de Middellandsche zee en de Levant aangebragt, de 100 pond, vrij bij den invoer, 30 cents bij den uitvoer en 50 cents bij den doorvoer.

Tot toelichting der voorgestelde wijzigingen wordt onder anderen, bijgebragt: — dat de hoeveelheid *haardasch*, welke jaarlijks hier te lande wordt verkregen, en die men berekent thans één millioen mudden te bedragen, buiten allen evenredigheid met het binnenlandsche verbruik staat. — Nopens de *kolen* wordt aangevoerd, dat uit de bezwaren, welke tegen het voorgestelde regt op den invoer van steenkolen geopperd zijn, het der regering gebleken is, dat tot punt van vergelijking gekozen is een staat van zaken, welke slechts het toevallig gevolg is van de onlangs geslotene handelstraktaten, en niet die, bij de wet van 8 Junij 1831 daargesteld, volgens welke de steenkolen, niet onder Nederlandsche vlag ingevoerd, aan een inkomend regt van *f* 2 de 1000 pond onderworpen zijn, en welk regt, zonder nadeel voor het fabrijkwezen, zeven jaren lang was geheven. Hierop heeft de regering de berekeningen en beschouwingen gegrond, welke tot de overtuiging geleid hebben, dat in 't algemeen, noch voor den fabrijkant, noch voor het gewone verbruik, eenig nadeel van het voorgestelde regt op den invoer te vreezen was; doch bij den wensch, waarmede de regering steeds bezield is, om alle die ontheffingen te verleenen, welke tot de algemeene welvaart eenigermate bevorderlijk kunnen zijn, is bij het gewijzigde ontwerp, het inkomend regt, thans van *f* 1,50 tot op *f* 1 van de 1000 pond verminderd, en alzoo tot die hoogte gebragt, als slechts eenigermate vereenigbaar is met de

belangen der inlandsche veenderijen. Uit breedvoerige berekeningen door de regering bij deze ophelderingen gevoegd blijkt, dat ten aanzien van alle soorten van engelsche steenkolen, welke met betaling van den accijns ten verbruike worden geleverd, eene ontheffing zal zijn verleend van *f* 2,23 voor de waagkolen; *f* 3,03 voor de maatkolen en van *f* 1,20 voor de gruiskolen, alles per 1000 pond, terwijl die ontheffing, ten aanzien der fabrikanten, zich zal bepalen tot de helft van het vroeger verschuldigde regt op den invoer, behalve de vermindering der opcenten op dat gedeelte van den accijns waarvoor de fabrikanten aansprakelijk blijven. Met opzigt tot de Roerkolen, welke tegen betaling van accijns in de consumtie worden geleverd, zal evenens eene ontheffing plaats hebben, ten aanzien van de waagkolen van *f* 0,06 per 1000 pond, en van de maatkolen van *f* 0,86 voor gelijke hoeveelheid; alleen voor het kolengruis zal eene verhooging worden daargesteld van *f* 0,97 per 1000 pond.

Voor de fabrijken echter, die uitsluitend Roerkolen bezigen, zou eene vermeerdering van lasten ontstaan, gelijk aan het thans voorgestelde regt, na aftrek als boven, van de ontheffing der opcenten op het gedeelte van den accijns, waarvoor dezelve aansprakelijk blijven. Hieromtrent valt echter op te merken, dat aangezien de Engelsche steenkolen met die van de Roer in mededinging treden en de eerstgemelde soorten, ten gevolge der voorgestelde wetsbepaling, eene prijsvermindering ondergaan, welke voor het fabrijkgruis op 17 pCt. kan geschat worden, als een noodzakelijk gevolg hiervan ook eene geëvenredigde vermindering der prijzen van de laatste soort te verwachten is, welke gedeeltelijk zal worden verkregen door de vermindering van scheepsvrachten op den Rijn, gelijk dit, uit hoofde van de gelijkstelling der schepen van Pruissen en andere Rijnoever-staten met die van Nederland, thans werkelijk reeds het geval is, en gedeeltelijk door de inkoopsprijzen van dit artikel van de kolenmijnen te verminderen, zijnde deze prijzen aan de Roer veel hooger, dan aan de Engelsche kolenmijnen. Bij onderzoek is het gebleken, dat in meest alle de groote fabrijken te Amsterdam en Haarlem uitsluitend Engelsche steenkolen worden gebezigd, zoo als onder anderen in de suikerraffinaderijen, bierbrouwerijen, likeurstokerijen, katoenfabrijken, gasfabrijken, enz., terwijl dit mede het geval is te Rotterdam, alwaar de bierbrouwers, zeepziders, distillateurs en likeurstokers uitsluitend, en de stoomwerktuig-fabrijk, mitsgaders de gaz-fabrijk; voor verre weg het grootste gedeelte dezelfde brandstof gebruiken, en daar nu aan de Roerkolen nog in vele gevallen de voorkeur alleen gegeven is uit hoofde van derzelver lagere prijzen, zoo zou het vertier daarvan noodwendig merkelijk afnemen, indien men de thans bestaande prijzen mogt willen handhaven, en boven het bedrag der engelsche behouden. Der Regering is het tot nu toe niet gebleken, dat in het algemeen de Roerkolen niet even goed door engelsche steenkolen kunnen vervangen worden. Alleen de moutwijnstokers hebben beweerd de eerstgemelde soort uitsluitend te moeten gebruiken, doch al ware deze bewering ten volle gegrond, en al mogt men nog kunnen aannemen, dat, ondanks het bovenvermelde, tegen alle verwachting, de Roerkolen geene prijsvermindering zullen ondergaan, waardoor alzoo het volle inkomend regt op den tak van fabrikaadje zou blijven kleven, dan zouden evenwel de gevolgen daarvan nog geen belangrijk nadeel kunnen te weeg brengen. Volgens de berekening van deskundigen toch, wordt in eene branderij te Schiedam, welke het geheele jaar in werking is, het verbruik van steenkolen op 240,000 pd. geschat, waarvan aan de schatkist *f.* 271.20 zou worden voldaan, doch alsdan zou ook die fabrijk eene hoeveelheid van 1100 vaten gedistilleerd a 100 pCt. sterkte opleveren, en dit kan alzoo op de waarde van het fabrikaat geen noemenswaardigen invloed uitoefenen.

Reeds vroeger is de aandacht gevestigd op de inlandsche veenderijen, welker belangen door den steeds toenemenden invoer van steenkolen worden benadeeld, en moet de Regering thans met des te meer aandrang de heffing van een regt op den invoer van deze vreemde brandstof aanprijzen, sedert het bij ondervinding blijkt, dat in de groote fabrijken en ook voor de stoomwerktuigen, de turf als zeer dienstbaar is te beschouwen; kunnende tot voorbeeld onder anderen strekken dat in stoom-suiker-raffinaderijen en in sommige bierbrouwerijen te Amsterdam, een ton turf per mud steenkolen wordt verbruikt; terwijl in andere gewesten de turf uitsluitend of voor het grootste gedeelte gebezigd wordt. [Het slot der toelichtingen omtrent het tarief-ontwerp, zal in ons volgend nommer worden medegedeeld.]

— Men heeft berigten uit Java, van den 28sten October. Den 8sten was aldaar uit Padang in goeden welstand teruggekeerd de generaal-majoor *Cochius*, onder wiens bevel, gelijk men weet, Bonjol ingenomen is. Den 9den waren van Batavia [illegible] te Sincapore aangekomen Zr. Ms. fregat *Bellona*, aan boord hebbende Z. K. H. Prins *Frederik Hendrik*, en de brik *de Snelheid*, luitenant *Ferguson*, welke beide schepen den 11den door de straat van Malakka hunne reis naar Calcutta voortgezet hadden.

— In 's Hage heeft men de tijding ontvangen dat een onzer verdienstelijkste zee-officieren, de luitenant ter zee *F. K. Ampt*, ridder van onderscheidene orden, in de Oost is overleden.

— Volgens berigt uit Keulen van den 27sten Februarij, des morgens ten acht ure, stond de Rijn toen aan de peilschaal aldaar op 20 voet 5 duim (6,410 el), zijnde de rivier sedert het laatste etmaal 4 duim (0,105 el) gewassen. — Te Emmerik is het ijs op den Rijn den 27sten, 's namiddags ten 3 ure in beweging geraakt, doch het heeft zich daar, na verloop van een uur, weder gezet. De waterstand was toen aldaar 4,86.

Den 27sten tegen middernacht is het ijs op den Nederlandschen Rijn, van den Bovenspijk tot de Lobitsche tolkamer, mede een oogenblik in beweging geweest, doch weder gaan zitten. In de monden van de Waal bij Gent en in het Pannerdensche kanaal zijn een uur vroeger insgelijks bewegingen in het ijs opgemerkt, die zonder gevolg gebleven zijn. De Waal stond, den 27sten des morgens ten zes ure, aan de peilschaal te Hulhuizen op 4,73 el, en op hetzelfde tijdstip in het Pannerdensche kanaal op 4,40 el, hetgeen op die twee punten in het laatste etmaal een aanwas van water van [illegible] en 27 duim aanduidt. Een weinig later was op beide punten het water iets vallende. Voor Lent zat het ijs op de Waal den 28sten Februarij des morgens nog geheel vast. Te Thiel was het water in de laatste 24 uren 30 duim gewassen. De Merwe te Gorinchem was in het laatste etmaal 22 duim gewassen. Het ijs zat daar nog vast, doch was in dikte en sterkte aanmerkelijk verminderd. Te Woudrichem was de rivier langzaam vallende. Hoewel ook in die streken het ijs zeer bros is geworden, gingen nog in den morgen van den 28sten lieden te Sleeuwijk over de rivier.

Uit Grave berigt men van den 28sten des morgens ten acht ure, dat men den vorigen dag, 12 ure des middags, het gewone seinschot dat de Maas *om* was, gegeven had. Het ijs dreef sedert met tusschenpoozen sterk door, een [illegible] de stand van de rivier nog vast; men was aldaar beducht voor het ontstaan van een ijsdam; sedert den vorigen achtend was de rivier 92 duim gerezen, en bleef dezelve sterk wassende. — Daarentegen was de Maas te Maastricht den 27sten 35 duim gevallen; al het bovenijs was, naar men den 26sten aldaar reeds meende, afgedreven.

Op de Lek was het ijs mede zeer in dikte verminderd en vol luchtgaten. Te Vreeswijk was het water den 28sten in een etmaal 16 duim gewassen; te Schoonhoven 14 duim. — Van het Katerveer aan den IJssel schrijft men dat het ijs dien dag nog overal in de rivier vast zat en op dat punt de dikte van 31½ duim had.

Van Willemsdorp naar den Moerdijk geschiedt het overzetten reeds met gewone booten, daar men aldaar geen ijs meer ziet.

De belgische vertegenwoordigers zijn gisteren eindelijk in genoegzamen getale bijeen gekomen om zitting te kunnen houden; en hebben de beraadslagingen over het 19de artikel der jury verordening voortgezet. — Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg. 102¼; Sp. Ards. 18⅝; Diff. 5⅝; Nap. r. 93¾; Rom. L. 101. Er heerschte weinige levendigheid ter beurze.

De jongste parlements-zittingen zijn gekenmerkt geweest door hevige redetwisten. Behalve eene persoonlijke, [illegible] de woordenwisseling in de zitting van den [illegible], tusschen den heer *Hardinge* en den kolonel *Evans*, ter zake van het britsch hulplegioen in Spanje, is het in de zitting van verleden [illegible] tot eenen vinnigen strijd gekomen tusschen de organen der voorname staatspartijen; ter zake van den onwettigen invloed, dien zij de eene de andere verwijten, dat zij op de verkiezingen hebben uitgeoefend. Dien avond is lord *Maidstone* in het Lagerhuis met een voorstel opgetreden, strekkende om zekere uitdrukkingen, door den heer *O'Connell* [illegible] gehouden, als laster en eerroof ten aanzien van eenige leden van dat Huis, in de betrachting van hunne parlementaire verpligtingen, te doen verklaren. Na eene langdurige beraadslaging, waarin de heer *O'Connell* zich zoo goed mogelijk trachtte te verdedigen, en de ministerielen hem ijverig ondersteunden, is ten slotte het voorstel met 263 tegen 254, dat is met eene meerderheid van 9 stemmen, aangenomen; terwijl daarna het tweede gedeelte van het voorstel, dat *O'Connell* door die uitdrukkingen zich schuldig gemaakt had aan het schenden der privilegien van het Huis, mede, met 208 tegen 85 stemmen, aangenomen was. Het ministerie leed alzoo eene nederlaag. De tories hieven daarover een langdurig gejuich aan. Lord *Maidstone* sloeg daarna voor, dat de heer *O'Connell* in het Huis, wegens zijne aantijgingen, zou berispt worden. Hierover ontstond eene scherpe woordenstrijd en een hevig gedruisch, zonder dat men het over den aard van de aan den heer *O'Connell* op te leggen straf eens kon worden. — Den [illegible] waren te Londen genoteerd: 3 pCt. [illegible] Ned. W. S. 102⅝, 103⅛; 2½ pCt. 53⅝ [illegible]; Spanje [illegible].

Ter Amsterdamsche beurs van gisteren (1 *Maart*) waren genoteerd: Ned. Werk. Schuld. 2½ pCt. 53¾; dito 5 pCt. 101⅞; Kanssb. *f* 22⅝; Amort. Synd. 4½ pCt. 94[illegible]; Handelm. 180¼, 179⅞; dito 5 pCt. 99⅜; Ardoins 85 à 18⅝; Coup. Nov. 11½, ⅝; Met. 5 pCt. 102⅛; Gol. 20⅝[illegible]; Braz. 75½, ⅞.

Te Breda bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.